

ასპინძის

სახელოვნო

ასპინძის მუნიციპალიტეტი * ივნისი. 2015 * №(4)13

ასპინძის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის კონკრეტული ზეგავლენა

როგორც ცნობილია, ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ 2015 წლის 2-3 თებერვალს გამოაცხადა ხელახალი კონკურსი საჯარო სამსახურის ბიუროს ვებგვერდზე ტესტირების დაქვემდებარებულ ვაკანტურ თანამდებობებზე.

როგორც საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის სამდივნოს წევრმა ანა ტივაძემ განვიმარტა, კონკურსის სამივე ეტაპი წარმატებით გაიარეს და უკვე დანიშნულები არიან შესაბამის თანამდებობებზე:

1. ეკა კალიაჯიშვილი – ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ადმინისტრაციული სამსახურის საორგანიზაციო განყოფილების უფროსად;

2. ნუგზარ შავაძე – ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ადმინისტრაციული სამსახურის მთავარ სპეციალისტად მატერიალური უზრუნველყოფის საკითხებში;

3. თეიმურაზ ბერიძე – ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობის წარმომადგენლად დაბა ასპინძაში;

4. ლევან გვირგვინი – ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ეკონომიკური განვითარებისა და ქონების მართვის სამსახურის მთავარ სპეციალისტად ქონების აღრიცხვისა და მართვის საკითხებში;

5. გიორგი ტიაძე – ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ეკონომიკური განვითარებისა და ქონების მართვის სამსახურის მთავარ სპეციალისტად სტატისტიკის, მართვის, სოფლის მეურნეობის და გარემოს დაცვის საკითხებში;

6. როსტომ ნიკლაური – ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ინფრასტრუქტურის, სივრცითი მოწყობის, არქიტექტურის და მშენებლობის ზედამხედველობის სამსახურის ინფრასტრუქტურის და სივრცითი მოწყობის

განყოფილების უფროსად;

7. გოდერძი ლაზარაშვილი – ასპინძის გამგეობის სახელმწიფო შესყიდვების სამსახურის გამართვითი ელექტრონული ტენდერების და ელექტრონული ტენდერების განყოფილების უფროსად;

8. ზურაბ ლევიშვილი – ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობის სახელმწიფო შესყიდვების სამსახურის მთავარ სპეციალისტად სახელმწიფო შესყიდვების საკითხებში;

9. დარეჯან ზღუდაძე – ასპინძის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს აპარატის უფროსად;

ასპინძის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის მოსამსახურეთა კონკურსი კვლავ გრძელდება: ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობაში ამჯერად ვაკანტურია შემდეგი თანამდებობები:

1. ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობის

წარმომადგენელი სოფელ ტოლოში, ხერთვისისა და გელსუნდაში;

2. ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობის წარმომადგენელი სოფელ საროში, ნიჯგორსა და ანყვიტაში;

3. ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობის წარმომადგენელი სოფელ ნაქალაქევში, თმოგვსა და ფიაში;

4. ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობის წარმომადგენელი ორგორასა და საყუდაბელოში;

5. ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობის წარმომადგენელი სოფელ ზველსა და ჭობარეთში;

6. ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობის საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის მულალტურული აღრიცხვის განყოფილების უფროსი.

ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობის პრესამსახური

საგაზაფხულო სამუშაოები გრძელდება

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ასპინძის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის ცნობით, 2015 წლის 15 მაისის მონაცემებით, რაიონში მოხსნულია **2169,1** ჰექტარი მიწის ფართობი, აქედან მცირეწილიან ფერმერთა საგაზაფხულო სამუშაოების ხელშეწყობის პროგრამით – **239** ჰექტარი, პროგრამის გარეშე – **1930,1** ჰექტარი.

რაიონში მთლიანად დათესილია ქერი, კარტოფილი, შვრია, ხორბალი, ხახვი, ნიორი, მწვანელი, სიმინდი, ლობიო **1626,56** ჰექტარზე. აქედან ქერი – **369** ჰექტარზე; ხორბალი – **509,86** ჰექტარზე; შვრია – **31,5** ჰექტარზე; კარტოფილი – **759,2** ჰექტარზე; ხახვი – **45,85** ჰექტარზე; ნიორი – **18,38** ჰექტარზე;

ტარზე; მწვანელი – **11,85** ჰექტარზე; სიმინდი – **43** ჰექტარზე; ლობიო – **37,7** ჰექტარზე. **დაბა ასპინძაში** მთლიანად მოხსნულია **147,08** ჰექტარი; პროგრამით – **14,58** ჰექტარი, პროგრამის გარეშე – **132,5** ჰექტარი; ქერი – **1,5** ჰექტარზე, ხორბალი – **4,5** ჰექტარზე; კარტოფილი – **70** ჰექტარზე; ხახვი – **11,2** ჰექტარზე; ნიორი – **1,08** ჰექტარზე; მწვანელი – **2,4** ჰექტარზე; სიმინდი – **2** ჰექტარზე; ლობიო – **2** ჰექტარზე.

სოფლების მიხედვით:
ოთაში მოხსნა **25,87** ჰექტარი. აქედან კარტოფილი დათესილია **13** ჰექტარზე; ხახვი – **1,4** ჰექტარზე; ნიორი – **0,5** ჰექტარზე; მწვანელი – **0,1** ჰექტარზე; სიმინდი – **1** ჰექტარზე.

დასასრული მ-2 გვ.

ნაპირსამაგრი სამუშაოები მაღე დამთავრდება

ასპინძის მუნიციპალიტეტში, მდინარე ოთის წყლის კალაპოტის გასწვრივ, გაბიონების მშენებლობა მიმდინარეობს. სამუშაოები აპრილში დაიწყო და უახლოეს დღეებში დასრულდება. სულ გათვალისწინებულია **1750** მეტრი სიგრძის გაბიონის მოწყობა.

პროექტის განხორციელების საჭიროება გასული წლის მაისში სტიქიის შემდეგ გაჩნდა, როცა, ძლიერი წვიმის გამო, ადიდებულმა მდინარე ოთის წყალმა პრობლემები შეუქმნა სოფელ ოთისსა და დაბა ასპინძის მოსახლეობას. მოვარდნილმა ნიაღვრმა მთლიანად

გაანადგურა მდინარის კალაპოტის მიმდებარე არსებული ნათესები, დაზიანდა საგზაო ინფრასტრუქტურა და ხიდები. ღვარცოფი შევარდა საცხოვრებელ სახლებსა და ეზოებში. მოსახლეობის თქმით, ეს პირველი შემთხვევა არ ყოფილა. წლების განმავლობაში ისინი ადგილობრივი ხელისუფლებისაგან ნაპირსამაგრი სამუშაოების ჩატარებას ითხოვდნენ, თუმცა, უშედეგოდ.

რეგიონული პროექტების ფონდიდან გამოყოფილია მილიონ შვიდასი ათასი ლარი. ნაპირსამაგრი სამუშაოების გარდა, მუნიციპალიტეტის მასშტაბით, აღნიშნული თანხა **9** ახალი ხიდის აშენებას მოხმარდა.

სამცხე-ჯავახეთის გუბერნატორი **აკაკი მაჭუტაძე** ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგებელთან – **ლევან ცაბაძესთან** და მშენებლებთან ერთად გაეცნო სამუშაო პროცესებს.

საკ. ინფორმაცია

ოლიმპიური ჩირაღდანი ასპინძაში

მიმდინარე წელი ქართველი ერის ცხოვრებაში დაუვიწყარი იქნება! – საქართველო მასპინძლობს ახალგაზრდულ ოლიმპიურ ჩემპიონატს და მის დაწყებას დიდი მონდობებით ველოთ.

როგორც ცნობილია, 26 მაისს, უცხოეთში მცხოვრები ჩვენი თანამემამულის, ცნობილი ბიზნესმენის, ნოდარ გიორგაძის ორგანიზებით, ოლიმპიურ ქალაქ ათინიდან, პირველად საქართველოს ისტორიაში, ჩამობრძანებული იქნა ოლიმპიური ჩირაღდანი და ქალაქ ბათუმშიდან დაიწყო მისი ესტაფეტი. იგი მთელ საქართველოს მოივლის და ოლიმპიადის გახსნის დღეს ჩაბრძანდება ქალაქ თბილისში, სადაც, მთელი მსოფლიოს ყურადღება იქითკენ იქნება მიპყრობილი.

როგორც მთელმა საქართველომ, ოლიმპიური ჩირაღდნის ესტაფეტაში ასპინძელებმაც მიიღეს მონაწილეობა და ამა წლის 31 მაისს, სულთმოფენობის ბრწყინვალე დღესასწაულის დღეს, საზეიმოდ დახვედრა მოუწყვეს მეჩირაღდნეებს.

ოლიმპიურ ჩირაღდანს ახლდნენ ჩირაღდნის სამსახურის უფროსი **ნიკოლოზ ჯიბუტი**, დახვედრა-გაცილების სამსახურის უფროსი **ლაშა ჩიკვაძე**, ვიპ?? სტუმრების დახვედრა-გაცილების სამსახურის უფროსი **თვა დოლიძე** და დახვედრა-გაცილების დეპარტამენტის უფროსი **ვანო ნინიშვილი**. ასპინძელთა მხრიდან მეჩირაღდნეების საპატიო მისია გრძელდებოდა სპორტსმენებს: **პაატა ქავთარაძეს**, **ოლია სლინკოს**, **გიორგი ცინაძეს**, **ნოდარ კოსტანიანს**, **პავლე ფოცხვერაშვილს** და **დავით რიუმაძეს**.

ოლიმპიური ჩირაღდნის ჩამობრძანებას ძირძველ მესსურ მინაზე ხანგრძლივი ოვაციებით დახვდნენ ასპინძელები, რომლებმაც იგი დააბრძანეს მუნიციპალიტეტის გამგეობის წინ მოწყობილ, ლამაზად გაფორმებულ სცენაზე, სადაც საპატიო სტუმრებსა და დამსწრე საზოგადოებას საპატიო შეხვედრა მოუწყო ასპინძის მუნიციპალიტეტმა.

მისასალმებელი სიტყვით გამოვიდა მუნიციპალიტეტის გამგებელი, ცნობილი ვეტერანი რეგისტრი, ვეროპის ჩემპიონი **ლევან ცაბაძე**.

ასპინძის კულტურისა და ხელოვნების ცენტრმა კი (ფოლკლორულმა და ქორეოგრაფიულმა ანსამბლებმა – „ლილე“, „წუნდა“, „შორეთმა“, „სამცხემ“) არაჩვეულებრივი

საზეიმო დახვედრა-კონცერტი გაუმართა ესტაფეტის მონაწილეებს და თავიანთი ხელოვნებით კიდევ ერთი სასიამოვნო საღამო აჩუქა მათ.

საზეიმო შეხვედრის შემდეგ ასპინძელმა მასპინძლებმა ოლიმპიურ მეჩირაღდნეებს გზა მეზობელი ახალქალაქისაკენ დაულოცეს...

მაკა ბერიძე

საქართველოს დამოუკიდებლობის დღის მიიქმნა

მიმდინარე წლის 26 მაისს ასპინძის კულტურისა და დასვენების პარკში, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის დაღუპულ მებრძოლთა მემორიალთან გაიმართა საქართველოს დამოუკიდებლობის დღისადმი მიძღვნილი საზეიმო ღონისძიება, რომელიც მუნიციპალიტეტის კულტურის სამსახურმა გამგეობის კულტურისა და ხელოვნების ცენტრთან ერთად გამართა. ღონისძიებაზე დაბა ასპინძისა და მიმდებარე სოფლებში მცხოვრებმა უამრავმა ადამიანმა მოიყარა თავი.

ასპინძის წმ.გიორგის სახელობის ტაძრის მოძღვარმა **მამა ზაქარია** დალოცა იქ შეკრებილები, ხოლო მუნიციპალიტეტის გამგებელმა **ლევან ცაბაძემ** და რაიონის სხვა პასუხისმგებელმა მუშაუკებმა ცოცხალი ყვავილებით შეამკეს სამშობლოს დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულთა მემორიალი.

შემდეგ გაიმართა კულტურული ღონისძიება, რომელშიც აქტიურად მონაწილეობდნენ კულტურის ცენტრში შემავალმა შემოქმედებითმა კოლექტივებმა. ღონისძიება გახსნა ბავშვთა ფოლკლორულმა ანსამბლმა „**ლალე**“. შესრულდა საქართველოს ჰიმნი.

ღონისძიებაზე ერთმანეთს ენაცვლებოდნენ ვაჟთა ფოლკლორული ანსამბლი „**წუნდა**“ და „**შორეთი**“, „**ვარძია**“ და ბავშვთა საესტრადო ანსამბლი „**იმედი**“, ქორეოგრაფიული ანსამბლი „**სამცხე**“.

ღონისძიებამ დიდხანს გასტანა და დამსწრე საზოგადოებისგან არაერთხელ დაჯილდოვდნენ ხანგრძლივი აპლოდისმენტებით.

მუნიციპალიტეტის გამგეობის საინფორმაციო სამსახური

სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ინიციატივით, სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო ახორციელებს აგროდაზღვევის საპილოტე დაზღვევას. პროგრამის ფარგლებში სასოფლო-სამეურნეო სექტორში დასაქმებულ ფერმერებს საშუალება ექვლევათ დაზღვიონ მოსავალი და სტიქიისაგან დაზიანების შემთხვევაში მიიღონ შესაბამისი ანაზღაურება სადაზღვევო კომპანიისაგან.

პროგრამის მიზანია აგროსექტორში სადაზღვევო ბაზრის განვითარება; სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის ხელშეწყობა; სასოფლო-სამეურნეო სფეროში დასაქმებულთა კონკურენტუნარიანობის ამაღლება; სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობით დაკავებული პირებისთვის შემოსავლის შენარჩუნება და რისკების შემცირება.

პროექტის ფარგლებში შესაძლებელია მოსავლის დაზღვევა – სექტორში, ჭარბ ნაღვეზე, ქარიშხალზე, საშემოდგომო ყინვაზე. დასაზღვევად მიიღება მხოლოდ ისეთი მიწის ნაკვეთები, რომლებზეც წარდგენილია საკადასტრო კოდი ან, აზომებითი ნახაზი, ან GPS კოორდინატები.

სადაზღვევო პოლისის გაცემის დროს, დამზღვევმა უნდა გადაიხადოს სადაზღვევო პრემიის მხოლოდ ნაწილი, ხოლო დანარჩენი გადაიხდის სოფლის მეურნეობის პროექტის მართვის სააგენტო.

სახელმწიფო სუბსიდებით სარგებლობა შეუძლია პირს, რომელსაც გააჩნია 5 ჰექტარი სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთი, მარცვლეული კულტურების მოყვანის შემთხვევაში – 15 ჰექტარი. სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებზე არ ვრცელდება მიწის ფართობით შეზღუდვა. ამ შემთხვევაში, სადაზღვევო

პრემიის თანადაფინანსება განისაზღვრება მაქსიმუმ 50.000 ლარით. პროექტის ფარგლებში განსაზღვრულია ფიქსირებული სადაზღვევო პრემია და სოფლის მეურნეობის პროექტის მართვის სააგენტოს თანადაფინანსება, სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მიხედვით.

მოსახლეობას შეუძლია დაზღვიოს – მარცვლეული, ბოსტნეული და პარკოსანი კულტურები, ვაზი, ხეხილი, კენკროვანი და კაკლოვანი კულტურები.

სადაზღვევო შემთხვევის შედეგად ბენეფიციარზე მიყვებული ზიანის ანაზღაურების ოდენობა განისაზღვრება დაზღვეული ტერიტორიის ლიმიტის გამრავლებით ზიანის პროცენტზე. თუ ზიანი მიაღწა დაზღვეული ტერიტორიის ნაწილს, ანაზღაურება განისაზღვრება ამ ტერიტორიის ნაწილის ლიმიტის

გამრავლებით ზიანის პროცენტზე.

მოსახლეობამ, პროგრამით გათვალისწინებული ზიანის დადგომის შემთხვევაში, 24 საათის განმავლობაში უნდა აცნობოს პოლისში მითითებულ სადაზღვევო კომპანიას, ან სოფლის მეურნეობის პროექტის მართვის სააგენტოს.

დანიტრესებულმა პირებმა პროექტში მონაწილეობის მისაღებად უნდა მიმართოს შემდეგ სადაზღვევო კომპანიებს: სადაზღვევო კომპანია „აი რი ჯგუფს“, სადაზღვევო კომპანია „აღლდას“, ვენის სადაზღვევო ჯგუფს „ირო-ს“ სადაზღვევო კომპანია „VNISON“-ს, სადაზღვევო კომპანია ჯი პი აი ჰოლდინგ „ჯი პი აი“-ს.

პროექტის ფარგლებში სადაზღვევო პოლისების გაცემა მოხდება 2015 წლის 10 დეკემბრამდე.

მწვევე უკმარისობა, ასევე მენინგეალური და ტვინის შეშუპების სინდრომები (კრუნჩხვები, კომა), რეკონვალესენციის პერიოდს ერთიდან ორ თვემდეა. დაავადების მძიმე ფორმის შემთხვევაში, ლეტალური გამოსავალი დდება ავადობის მე-7 კვირას. არაიმუნურ პირთა ლეტალობა 10-40%-ს აღწევს.

ყირიმი-კონგოს ჰემორაგიული ცხელების სწორი დიაგნოზის დასმისთვის გადაამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება ლაბორატორიულ დიაგნოსტიკას, რომელიც ემყარება მოლეკულურ სეროლოგიურ გამოკვლევას.

აუცილებელია დაავადების პოს-პიტალიზაცია და ნოლითი რეჟიმი, ინიუნება ანტიბიოტული მკურნალობა. დიდროლს ასრულებს ბრძოლა ინტოქსიკაციასთან და ჰემორაგიულ სინდრომთან, გამოიყენება ანტიკოაგულური საშუალებები და, რაც მთავარია, საჭიროა გატარდეს მკაცრი პრევენციული ღონისძიებები. სასოფლო-სამეურნეო საშუალებების შესრულებისას და დაავადებულ ცხოველებთან კონტაქტის, პირადი პროფილაქტიკის (საეცხვო-საეცხვო, რეზინის ფეხსაცმელი, ხელთათმანები) და მედიცინის მუშაკების მიერ საავადმყოფოს შიგნით მუშაობის დაცვა. ვეტერინარული ღონისძიებების გატარება მინაწერი ცხოველების მიმართ (იზრუნეთ ავადმყოფი ცხოველების იზოლაციასა და მკურნალობაზე).

რაიონის მუნიციპალიტეტში 2013 წელს დაფიქსირდა ამ დაავადების სამი შემთხვევა, მათ შორის – ერთი ივერიაში და ორი მოგორაში. სახედიეროდ, სამივე შემთხვევა მკურნალობას დაექვემდებარა.

გაითვალისწინეთ: ყირიმი-კონგოს ჰემორაგიული ცხელება ერთ-ერთი ვერაგი დაავადებაა.

მზია პაპაშვილი,
ასპინძის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის დირექტორი

ფრთხილად, ყირიმი-კონგოს ჰემორაგიული ცხელება ვერაგი დაავადება!

ყირიმი-კონგოს ჰემორაგიული ცხელება (CCHF) მსოფლიოში ფართოდ გავრცელებული დაავადებაა, რომელსაც იწვევს ვირუსის სახეობა – Nairovirus, ოჯახი Bunyviridae. ვირუსი გადაეცემა ტკიპის მეშვეობით და იწვევს მძიმე ჰემორაგიული ცხელებას, როგორც ერთეული შემთხვევების, ასევე აფეთქების სახით. ადამიანი უფრო ხშირად ინფიცირდება ტრანსისივლად, ტკიპების კენით და ავადმყოფი ცხოველების სისხლთან და ქსოვილებთან უშუალო კონტაქტით. ადამიანიდან ადამიანზე გადაცემა შესაძლებელია დაავადებული ადამიანის სისხლთან და ბიოლოგიურ სითხეებთან შეხებისას, სამედიცინო მანიპულაციების დროს ყირიმი-კონგოს ჰემორაგიული ცხელება განსაკუთრებით ვერაგი დაავადება იმ თვალსაზრისითაც, რომ დამახასიათებელია მაღალი ლეტალობის (10-40%) მაჩვენებელი. როდის ხდება ადამიანი ავად ყირიმი-კონგოს ჰემორაგიული ცხელებით?

შაკები, მოგზაურები (ყირიმი-კონგოს ჰემორაგიული ცხელების ენდემურ რეგიონებში).

ბუნებაში ტკიპების მრავალი სახეობაა, – ძირითადი გადატანად ითვლება სახეობა ჰაილომა, რომელიც საქართველოშიც არის გავრცელებული. ცხოველები, რომლებზეც ტკიპები პარაზიტობენ (თაგვები, ზღარბები, კურდღლები, ძროხები, ცხვრები, თხები და სხვ.), ვირუსების დროებითი რეზერვუარებია. ცხოველი ინფიცირდება დაავადებული ტკიპის კენისას. მის სისხლში ვირუსი დანიფიცირებიდან ერთი კვირის განმავლობაში ცირკულირებს და ტკიპას შემდგომი კენებისას, ინფიცირის გადაცემის ციკლი – ტკიპა-ცხოველი-ტკიპა, გრძელდება. ადამიანის ორგანიზმში ვირუსი ხვდება ინფიცირებული ტკიპის კენის შედეგად და მრავლდება რეტროვირუს-ენდოთელურ სისტემაში.

რისკის ჯგუფში შედიან: სოფლის მეურნეობის მუშაკები, მესაქონლეები, ცხოველთა სასაქალოს მუშაკები, ვეტერინარები, მედიცინის სფეროს მუ-

შაკები, მოგზაურები (ყირიმი-კონგოს ჰემორაგიული ცხელების ენდემურ რეგიონებში).

დაავადების ინკუბაციური პერიოდი ტკიპის კენით ვირუსის გადაცემის შემთხვევაში არის 1-3 დღე, დანიფიცირებულ სისხლთან და ქსოვილებთან კონტაქტისას – 5-6 დღე, ხოლო მაქსიმალური ინკუბაციური პერიოდი – 13-14 დღე. ყირიმი-კონგოს ჰემორაგიული ცხელებას ახასიათებს მწვევე დანეყება, ორბულიანი ცხელება, ძლიერი ინტოქსიკაცია და ჰემორაგიული სინდრომი.

დაავადება იწყება შემცივებით, მაღალი ცხელებით (39-40 გრადუსი), თავის, კუნთებისა და სახსრების ტკივილით, რასაც მოსდევს ვირუსები და ინტოქსიკაცია. ავადმყოფს აწუხებს პირის სიმშრალე, თავბრუ, ლებინება. სახე, კისერი, ლორწოვანი გარსი აქვს შენთილებული, ზოგჯერ, ასევე, გამოსატყლი აქვს სიყვითლე, კისერზე ჩნდება გამონაყრები (წითელი ლაქები), სისხლში აღენიშნება ლეიკოპენია, ნეიტროფილების მარცხნივ გადახრა. დაავადება მიმდინარეობს ტიპიურად და ნაშლილი ფორმით.

ნაშლილი ფორმების შემთხვევაში, ჰემორაგიული სინდრომი გამოხატული არ არის. მძიმე ფორმების შემთხვევაში, ვითარდება პათოლოგიური სისხლის დენა ჯგუფებიდან, ცხვირიდან, ნაწლავებიდან, საშვილოსნოდან და ფილტვებიდან, თირკმლებისა და ლვიძლის

მწვევე უკმარისობა, ასევე მენინგეალური და ტვინის შეშუპების სინდრომები (კრუნჩხვები, კომა), რეკონვალესენციის პერიოდს ერთიდან ორ თვემდეა. დაავადების მძიმე ფორმის შემთხვევაში, ლეტალური გამოსავალი დდება ავადობის მე-7 კვირას. არაიმუნურ პირთა ლეტალობა 10-40%-ს აღწევს.

ყირიმი-კონგოს ჰემორაგიული ცხელების სწორი დიაგნოზის დასმისთვის გადაამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება ლაბორატორიულ დიაგნოსტიკას, რომელიც ემყარება მოლეკულურ სეროლოგიურ გამოკვლევას.

აუცილებელია დაავადების პოს-პიტალიზაცია და ნოლითი რეჟიმი, ინიუნება ანტიბიოტული მკურნალობა. დიდროლს ასრულებს ბრძოლა ინტოქსიკაციასთან და ჰემორაგიულ სინდრომთან, გამოიყენება ანტიკოაგულური საშუალებები და, რაც მთავარია, საჭიროა გატარდეს მკაცრი პრევენციული ღონისძიებები. სასოფლო-სამეურნეო საშუალებების შესრულებისას და დაავადებულ ცხოველებთან კონტაქტის, პირადი პროფილაქტიკის (საეცხვო-საეცხვო, რეზინის ფეხსაცმელი, ხელთათმანები) და მედიცინის მუშაკების მიერ საავადმყოფოს შიგნით მუშაობის დაცვა. ვეტერინარული ღონისძიებების გატარება მინაწერი ცხოველების მიმართ (იზრუნეთ ავადმყოფი ცხოველების იზოლაციასა და მკურნალობაზე).

რაიონის მუნიციპალიტეტში 2013 წელს დაფიქსირდა ამ დაავადების სამი შემთხვევა, მათ შორის – ერთი ივერიაში და ორი მოგორაში. სახედიეროდ, სამივე შემთხვევა მკურნალობას დაექვემდებარა.

გაითვალისწინეთ: ყირიმი-კონგოს ჰემორაგიული ცხელება ერთ-ერთი ვერაგი დაავადებაა.

მზია პაპაშვილი,
ასპინძის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის დირექტორი

შაკები, მოგზაურები (ყირიმი-კონგოს ჰემორაგიული ცხელების ენდემურ რეგიონებში).

დაავადების ინკუბაციური პერიოდი ტკიპის კენით ვირუსის გადაცემის შემთხვევაში არის 1-3 დღე, დანიფიცირებულ სისხლთან და ქსოვილებთან კონტაქტისას – 5-6 დღე, ხოლო მაქსიმალური ინკუბაციური პერიოდი – 13-14 დღე. ყირიმი-კონგოს ჰემორაგიული ცხელებას ახასიათებს მწვევე დანეყება, ორბულიანი ცხელება, ძლიერი ინტოქსიკაცია და ჰემორაგიული სინდრომი.

დაავადება იწყება შემცივებით, მაღალი ცხელებით (39-40 გრადუსი), თავის, კუნთებისა და სახსრების ტკივილით, რასაც მოსდევს ვირუსები და ინტოქსიკაცია. ავადმყოფს აწუხებს პირის სიმშრალე, თავბრუ, ლებინება. სახე, კისერი, ლორწოვანი გარსი აქვს შენთილებული, ზოგჯერ, ასევე, გამოსატყლი აქვს სიყვითლე, კისერზე ჩნდება გამონაყრები (წითელი ლაქები), სისხლში აღენიშნება ლეიკოპენია, ნეიტროფილების მარცხნივ გადახრა. დაავადება მიმდინარეობს ტიპიურად და ნაშლილი ფორმით.

ნაშლილი ფორმების შემთხვევაში, ჰემორაგიული სინდრომი გამოხატული არ არის. მძიმე ფორმების შემთხვევაში, ვითარდება პათოლოგიური სისხლის დენა ჯგუფებიდან, ცხვირიდან, ნაწლავებიდან, საშვილოსნოდან და ფილტვებიდან, თირკმლებისა და ლვიძლის

საგაზაფხულო საშუაოეგი გრძელდება

პირველი გვირგვინი

ჰექტარზე; ლობიო – 1 ჰექტარზე.

ივერიაში მოხსნილია 20,5 ჰექტარი. აქედან შვრია დათესილია 10 ჰექტარზე; კარტოფილი – 6 ჰექტარზე; ხახვი – 0,25 ჰექტარზე; ნიორი – 0,1 ჰექტარზე; მწვანელი – 0,1 ჰექტარზე; სიმინდი – 1 ჰექტარზე; ლობიო – 1 ჰექტარზე.

იდუმალაში – მოხსნილია 86,76 ჰექტარი. ქერი დათესილია 3,0 ჰექტარზე; კარტოფილი – 50,8 ჰექტარზე; ხახვი – 0,8 ჰექტარზე; ნიორი – 0,5 ჰექტარზე; მწვანელი – 0,4 ჰექტარზე.

ოგორაში – მოხსნილია 118,34 ჰექტარი. ქერი დათესილია 13,2 ჰექტარზე; ხორბალი – 3 ჰექტარზე; კარტოფილი – 68,8 ჰექტარზე; ხახვი – 0,9 ჰექტარზე; ნიორი – 0,5 ჰექტარზე; მწვანელი – 0,8 ჰექტარზე; სიმინდი – 6 ჰექტარზე; ლობიო – 7 ჰექტარზე.

რუსთავში – მოხსნილია 129,5 ჰექტარი. აქედან ქერი დათესილია 20 ჰექტარზე; კარტოფილი – 86,39 ჰექტარზე; ხახვი – 1,6 ჰექტარზე; ნიორი – 0,8 ჰექტარზე; მწვანელი – 0,9 ჰექტარზე; სიმინდი – 6 ჰექტარზე; ლობიო – 1 ჰექტარზე.

დამალაში – მოხსნილია 111,52 ჰექტარი. ქერი დათესილია 10 ჰექტარზე; კარტოფილი – 71,2 ჰექტარზე; ხახვი – 11,9 ჰექტარზე; ნიორი – 1,8 ჰექტარზე; მწვანელი – 3,2 ჰექტარზე; სიმინდი – 1,5 ჰექტარზე; ლობიო – 2,5 ჰექტარზე.

ტოლოში – მოხსნილია 19,71 ჰექტარი. კარტოფილი დათესილია 9,5 ჰექტარზე; ხახვი – 0,7 ჰექტარზე; ნიორი – 0,5 ჰექტარზე; მწვანელი – 0,4 ჰექტარზე; სიმინდი და ლობიო –

თითო ჰექტარზე.

ხერეთისში – მოხსნილია 42 ჰექტარი. აქედან კარტოფილი დათესილია 10,8 ჰექტარზე; ხახვი – 0,4 ჰექტარზე; ნიორი – 0,2 ჰექტარზე; მწვანელი – 0,1 ჰექტარზე; სიმინდი და ლობიო ასევე თითო ჰექტარზე.

ანციტაში – მოხსნილია 73,0 ჰექტარი. აქედან კარტოფილი დათესილია 40 ჰექტარზე; ხახვი – 4,2 ჰექტარზე; ნიორი – 3,5 ჰექტარზე; მწვანელი – 0,6 ჰექტარზე; სიმინდი და ლობიო 4 – 4 ჰექტარზე.

საროში – მოხსნილია 164,25 ჰექტარი. აქედან ქერი დათესილია 52 ჰექტარზე; ხორბალი – 50 ჰექტარზე; კარტოფილი – 93 ჰექტარზე; ხახვი – 1,7 ჰექტარზე; ნიორი – 1,4 ჰექტარზე; მწვანელი – 0,15 ჰექტარზე; სიმინდი – 1-ზე, ხოლო ლობიო 2 ჰექტარზე.

ნაქალაქეში – მოხსნილია 56,78 ჰექტარი. აქედან კარტოფილი დათესილია 38 ჰექტარზე; ხახვი – 1,2 ჰექტარზე; ნიორი – 0,8 ჰექტარზე; მწვანელი – 0,1 ჰექტარზე; სიმინდი და ლობიო – 4-4 ჰექტარზე.

მირაშხანში – მოხსნილია 66,21 ჰექტარი. აქედან შვრია დათესილია 0,5 ჰექტარზე; კარტოფილი – 22,6 ჰექტარზე; ხახვი – 1 ჰექტარზე; ნიორი – 0,5 ჰექტარზე; მწვანელი – 0,7 ჰექტარზე; სიმინდი და ლობიო – 3,5-3,5 ჰექტარზე.

ორგორაში – მოხსნილია 22,09 ჰექტარი. აქედან კარტოფილი დათესილია 5,77 ჰექტარზე; ხახვი – 0,8 ჰექტარზე; ნიორი – 0,5 ჰექტარზე; მწვანელი – 0,1 ჰექტარზე; ქერი – 12 ჰექტარზე; სიმინდი და ლობიო – 1-1

ჰექტარზე.

საყუდაბულში – მოხსნილია 30 ჰექტარი. აქედან ქერი დათესილია 45 ჰექტარზე; ხორბალი – 1,36 ჰექტარზე; კარტოფილი – 12,35 ჰექტარზე; ხახვი – 0,8 ჰექტარზე; ნიორი – 0,5 ჰექტარზე; მწვანელი – 0,1 ჰექტარზე; სიმინდი – 1 ჰექტარზე;

ზევლში – მოხსნილია 164,66 ჰექტარი. აქედან ქერი დათესილია 57 ჰექტარზე; ხორბალი – 10,5 ჰექტარზე; შვრია – 8 ჰექტარზე; კარტოფილი – 25,2 ჰექტარზე; ხახვი – 0,7 ჰექტარზე; ნიორი – 1,5 ჰექტარზე; მწვანელი – 0,2 ჰექტარზე.

ჭობარეთში – მოხსნილია 113 ჰექტარი. აქედან ქერი დათესილია 39 ჰექტარზე; ხორბალი – 50 ჰექტარზე; კარტოფილი – 15,7 ჰექტარზე; ხახვი – 1,7 ჰექტარზე; ნიორი – 1,2 და მწვანელი 0,1 ჰექტარზე.

ხიზაბაგრაში – მოხსნილია 380,34 ჰექტარი. აქედან ქერი დათესილია 85,5 ჰექტარზე; ხორბალი – 100 ჰექტარზე; კარტოფილი – 47 ჰექტარზე; ხახვი – 2,7 ჰექტარზე; ნიორი – 1,3 ჰექტარზე; მწვანელი – 0,5 ჰექტარზე.

თოკში – მოხსნილია 86,3 ჰექტარი. აქედან ქერი დათესილია 38 ჰექტარზე; ხორბალი – 20 ჰექტარზე; კარტოფილი – 12 ჰექტარზე.

ვარგაში – მოხსნილია 82 ჰექტარი. აქედან ქერი დათესილია 32 ჰექტარზე; ხორბალი – 9 ჰექტარზე; კარტოფილი – 7 ჰექტარზე.

ნიალაში სულ მოხსნილია 200 ჰექტარი.

საკუთრი ინფორმაცია

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ასპინძის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის უფროსი სპეციალისტი

თავიანი ხახვის მოყვანის ტექნოლოგია

ხახვი უძველესი კულტურაა. ადამიანი მას მოიხმარს ჯერ კიდევ ჩვენს ერამდე რამდენიმე საუკუნით ადრე. ხახვს მისი შემადგენელი ფიტონციდების წყალბოლი, ბაქტერიოლოგიური თვისებები აქვს და ორგანიზმს დაავადებათა მიკრობების სეზონური შეტევებისაგან იცავს. ეს რკინით მდიდარი პროლექტი ანემიის პროფილაქტიკისთვის საიმედო საშუალებაა.

ხახვი ბევრია კალიუმში, ასკორბინის მჟავა და, ასევე, სხვა ვიტამინები და მინერალები. ახლახან მეცნიერებმა ხახვში აღმოაჩინეს უნიკალური ნივთიერება კვერცხეტინი – ანტიოქსიდანტი, რომელიც სიმსივნური უჯრედების სანინააღმდეგო აქტივობით ხასიათდება. ასევე აღმოჩნდა, რომ ხახვში გაცილებით მეტი ბუნებრივი შაკერია, ვიდრე ტკბილ ვაშლსა და მსხალში – დაახლოებით 14%.

თავიანი ხახვის წვენი გამოიყენება რევმატიზმის, უძილობის სამკურნალოდ. ცოცხალი ხახვის „ფაფა“ კარგია გრიპის, დერმატიტის, თმის ცვენის, მაზოლეისა და მეჭვჭების სამკურნალოდ, კოლოს ნაკბენის წინააღმდეგ. გოგირდოვანი მჟავები, რომელნიც ხახვში მოიპოვება, ხელს უშლის სისხლის შედედებას და არეგულირებს თრომბოციტების მუშაობის პროცესს.

ხახვში შემავალი ნივთიერებები დაბლა წევს ხოლესტერინის დონეს და ხელს უწყობს ერთორციტების წარმოქმნას. შესაბამისად, ხახვი გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების ერთ-ერთი პრევენციული საშუალებაა.

ხახვის ბოლქვის გარეგანი, მშრალი ქერქლის შეფერილობის მიხედვით, შეიძლება იყოს ყვითელი, წითელი, თეთრი, ან ვარდისფერი.

ხახვი ერთლებნიანი მრავალწლიანი, ყინვაგამძლე მცენარეა, სასიცოცხლო ციკლი – 2-3 წელია, სავეგეტაციო პერიოდი – 120-180 დღე, თესვის გაღვივება – 3-4 გრადუსი, მცენარის ზრდა – 12-18 გრადუს ცელსიუსზე ხდება. ბოლქვის განვითარება – 18-25 გრადუს ცელსიუსია. უძლებს 3 გრადუს ცელსიუსის, ვეღარ ვითარდება 30 გრადუს ცელსიუსზე, მოსავლიანობა – 30-35 ტონა ჰექტარზე.

ხახვის მოყვანა შეიძლება ყველა ტიპის ნიადაგზე, რომელიც უნდა იყოს სარეველებისაგან სუფთა, ნოყიერი და სარწყავადილზე, საქონლის გადამწვარი ნაკელი, ფოსფორიანი და კალიუმიანი სასუქის სრული დოზა შეგვავსებდეს შემოდგომით, მზრალად ხვნის წინ.

აზოტიანი სასუქით გამოყვება:
პირველი გამოყვება – ფორის განვითარების ფაზაში;
მეორე გამოყვება – ბოლქვის ფორმირების დასაწყისში.

ხახვის თესვის წინ აუცილებელია ნიადაგის თესვის წინა დამუშავება, კულტივაცია, ფარცვა, ფრეზირება, მოსწორება. ხახვი შეიძლება დაითესოს შემოდგომით და გაზაფხულზე. თესვის ვადის შერჩევა დამოკიდებულია ხახვის მოყვანის, ადგილის კლიმატურ პირობებზე.

კვების არე:
მწკრივში, მცენარეთა შორის მანძილი – 6-8 სმ.;
მწკრივთა შორის მანძილი – 20-35 სმ.;
დათესვის სიღრმე გაზაფხულზე – 2-3 სმ.;
დათესვის სიღრმე შემოდგომით – 3-4 სმ.

ნათესის მოვლა:
ხახვის ნათესი უნდა იყოს სარეველებისაგან გასუფთავებული. ამისთვის ნათესებში ტარდება მარგვლა, გამოხშირვა 2-3 ჯერ; თონხა მწკრივებს შორის 4-5 ჯერ და მცენარეთა შორის 2-3 - ჯერ; მწკრივთა შორის კულტივაცია – 2-3-ჯერ.

აუცილებელია ნათესის შენაგვლა მავნებლებისა და დაავადებების სანინააღმდეგო ფორმისა და ფერს. მოსავლის აღების შეჩერება-გადადება იწვევს ბოლქვებზე ახალი ფესვების წარმოქმნას, რაც აქვეითებს მის შენახვის უნარიანობას.

ოლბა ბერიკა-ველიჯანაშვილისა,
საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ასპინძის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის უფროსი სპეციალისტი

შელავათიანი აგროკრედიტის პროექტი, ანუ ხოცა სიყვავა საქმედ იყა

სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო ახორციელებს შელავათიანი აგროკრედიტის პროექტს.

პროექტის მიზანია ფერმერებისა და სოფლის მეურნეობაში ჩართული მენარმეების იაფი, გრძელვადიანი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფის გზით სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამამუშავებელი და შენახვა-რეალიზაციის სანარმო პროცესების გაუმჯობესება.

„შელავათიანი აგროკრედიტის“ ფარგლებში, სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამამუშავებელი და შენახვა-რეალიზაციის მიმართულების სანარმოების საფინანსო ინსტიტუტებისაგან

როვნებისა და კაკლის გადამამუშავება, ზეთის, თამბაქოს, ეთერზეთების და სხვ. წარმოება.

ინფრასტრუქტურული სანარმოები:

შერეული ინფრასტრუქტურის სანარმოები; პროდუქციის შესანახი საწყობები; პროდუქტების შესანახი მაცივრები; მარცვლეულის საშრობი; შესაფუთი მასალისა და მუხის კასრების წარმოება.

პირველადი სასოფლო-სამეურნეო სანარმოები:

მესაქონლეობა, მეღორეობა, მეთევზეობა, მეფრინველეობა, მეფუტკრეობა, ფრინველის საჩეკი მეურნეობა, სასათბურე მეურნეობა, სოკოს წარმოება, მებადლეობა, მევენახეობა, მებალეობა, მებოსტნეობა, მარცვლეულის წარმოება, მეცხვარეობა, მრავალწლიანი კულტურები, ბაღები და საწერეები.

ასპინძაში დაფინანსდა შპს „ახალი მესხეთი“, რომელმაც სოფელ ტოლოში ააშენა რძის გადამამუშავებელი საწარმო.

– ეს საკმაოდ სოლიდური ციფრებია. როგორ გადაანაწილეთ და აითვისეთ აღნიშნული თანხა?

ბელი სანარმო. ჩვენ შევხვდით მის ხელმძღვანელს ალექსანდრე მელიქიძეს და ვთხოვეთ პასუხი გავცა რამდენიმე კითხვაზე:

– ბატონო ალექსანდრე, როგორ მოხდა თქვენი დაფინანსება, რა ოდენობის თანხით დაფინანსდით და ძირითადად ვინ დაგაფინანსათ?

– პირველ რიგში, ჩვენ შევიმუშავეთ ბიზნეს-გეგმა. სწორედ შელავათიანი აგროკრედიტის პროექტის ფარგლებში, რომელიც წარვადგინეთ სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტოში.

– სანყის ეტაპზე ჩვენ გვეკონდა მხოლოდ ბიზნეს-გეგმა და თანხა წარმოების ასამუშავებლად. დავინყეთ მინის ნაკვეთის განმდით, მენობის აშენებით და ეზოს კეთილმწყობით. მე მგონი, დღეს, ასპინძის მუნიციპალიტეტის სოფელ ტოლოში, უკვე არის რძის სწორედ ისეთი გადამამუშავებელი საწარმო, რომელიც საერთაშორისო სტანდარტებს დააკმაყოფილებს.

– რამდენი სახის პროდუქტს აწარმოებთ?

– ჯერჯერობით ვანარმოებთ ყველის რამდენიმე სახეობის წარმოებას, კერძოდ: ქართულს, იმერულს, სულგუნს, ასევე – ნაფულს.

– როგორ ახდენთ სანარმოს რძის ნედლეულით უზრუნველყოფას?

– ჩვენ ასპინძის რაიონის სოფლების – თმოგვის, ნაქალაქევის, ფიის, ხერთვისის, ტოლოშის მოსახლეობიდან ვყიდულობთ რძეს და სპეციალური თერმოსებით გადმოვაქვს მყიდველიდან – სანარმომდე. ერთ ლიტრ რძეში ვიხდით 67 თეთრს.

– ბატონო ალექსანდრე, რამდენი ადამიანია დასაქმებული თქვენთან?

– ამ ეტაპზე ჩვენთან დასაქმებულია 7 ადამიანი, ძირითადად, ადგილობრივი მოსახლეობა, რომელთა საშუალო ხელფასი 450 ლარია.

– დაცულია თუ არა ტექნოლოგიური პროცესები, ვინ უზრუნველყოფს ხარისხს და წარმოებული პროდუქტის უვნებლობას?

– რა თქმა უნდა, სანარმოში გვყავს რძის ტექნოლოგი, რომელიც უზრუნველყოფს წარმოებული პროდუქტის ხარისხსა და მის უვნებლობას. ეს კი ნიშნავს იმას, რომ ჩვენთან რძე პასტერიზებულია, დაცულია ყველა ძირითადი ტექნოლოგიური პროცესი – რძის შესყიდვიდან, გადამამუშავების ბოლო სტადიამდე, ყველა ეტაპის გავლით.

– სად ახდენთ წარმოებული პროდუქტის რაიონიზაციას?

– ჩვენ ახლა ვდგამთ პირველ ნაბიჯებს, ჩვენთვის ეს დასასწყისია, ვცდილობთ გასაღების ბაზრის მოპოვებას, ამისთვის კი საჭიროა ვიყოთ კონკურენტუნარიანები, ამჟამად მსილნეულს შეთანხმება მალაზიათა ქველ „სმარტი“-ს დახლებზე უკვე გამოჩნდება ჩვენი პროდუქცია.

როგორც აღვნიშნეთ, ეს მხოლოდ დასასწყისია, მომავლისთვის უკეთესი ბიზნეს-დედები და გეგმები გვაქვს.

– გამალობთ.

P.S. იმედით მოვდივართ სოფელ ტოლოშიდან. ეს უკვე დანაპირების ასრულებაა, როცა ხელისუფლებამ სიტყვა საქმედ აქცია, როცა სოფელი და სოფლის მეურნეობა უკვე პრიორიტეტული დარგია, როცა სოფელში უკვე აშენდა და ფუნქციონირებს ევროპული სტანდარტების დონის რძის გადამამუშავებელი საწარმო, როცა დასაქმების რეალური შანსი გაჩნდა და ოჯახებს სტაბილური შემოსავალი გაუზრდა.

იმედია ასეც იქნება

მანანა კიხნაძე

მიიღებენ ორი სახის შელავათიანი კრედიტს:

1. შელავათიანი აგროკრედიტი – საბრუნავი საშუალებებისთვის;
 2. შელავათიანი აგროკრედიტი – ძირითადი საშუალებებისთვის.
- როგორც ცნობილია, პროექტის ფარგლებში ფინანსდება შემდეგი დარგები: გადამამუშავებელი საწარმოები – რძის გადამამუშავება, ხორცის გადამამუშავება, შერეული გადამამუშავებელი საწარმოები, თევზის გადამამუშავება, ღვინის, ცხოველთა საკვების არაყის წარმოება, სასაკლაოს მონყობა, ხილისა და თხილის გადამამუშავება, ლუდის, კონიაკის, ჩაის წარმოება, კენკ-

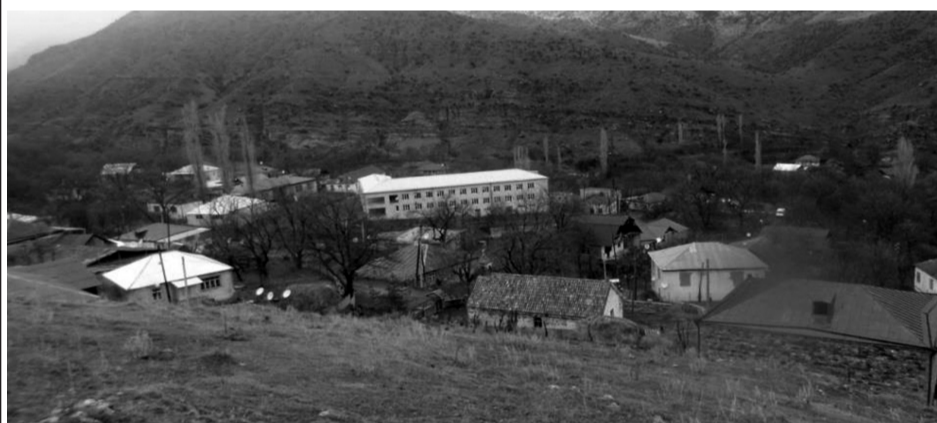
ნობა, მარცვლეულის წარმოება, მეცხვარეობა, მრავალწლიანი კულტურები, ბაღები და საწერეები.

შელავათიანი აგროკრედიტით სარგებლობა შეუძლიათ შემდეგ პირებს:

1. საქართველოს მოქალაქე ფიზიკურ პირებს;
2. საქართველოს მოქალაქე ფიზიკურ პირებს (ინდემწარმეებს);
3. საქართველოს კანონით რეგისტრირებული იურიდიული პირი (გარდა სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი სანარმოებისა), მათ შორის სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივები).

სწორედ შელავათიანი აგროკრედიტის პროექტის ფარგლებში

პროექტის მონაწილე საფინანსო ინსტიტუტებიდან კი „პროკრედიტ-ბანკმა“ მოახდინა ჩვენი დაფინანსება, – გამოყოფილი იქნა 60.000 დოლარი, ნოლური 15 პროცენტისა საპროცენტო განაკვეთით. აქედან 12 პროცენტს აფინანსებს სახელმწიფო, ხოლო 3 პროცენტს – შპს ახალი მესხეთი“-ს გადასახდელია. სესხი გათვლილია 84 თვეზე. ასევე მოვიპოვეთ გრანტი 50.000 ლარის ოდენობით, ხოლო „მერსი ქომა“ გადმოგვცა „ტოპიტას“ მარკის ავტომანქანა, შესანახი ჩანახები და ჰაერის გამაწმენელი დანადგარი. ასევე, პროექტის რეალიზებისთვის ჩვენს მიერ ჩადებული იქნა 60.000 დოლარი.

აკვანები - სოფელ ტოლოშის სიახლოვეს (ასპინძის რაიონი) მდინარე მტკვრის მარცხენა მხარეს, მილახებთან ახლომდებარე ადგილია (მილახები იხ. ქვემოთ). **გადმოცემის თანახმად „მილახებში ვენახები ყოფილა. სამუშაოდ რომ წავიდოდნენ, მტკვრის ქალებს, ბავშვებიც მიჰყავდათ აკვანები. (აკვანი- სარწევი სანოლი ხისა, ჩვილი ბავშვისათვის, არწივი- ბავა, მთრედ-ქართული ენის განმარტებითი ლექსიკონი“), I გვ.41, თბ., 1990; იმ ადგილას, სადაც აკვანებს ვეძახით, იქ ერთ-ერთ ქალს ჩააბარებდნენ, გადახურული ადგილი ყოფილა, თვითონ ვენახში მუშაობდნენ, ბავშვებს იქ ტოვებდნენ. სახელწოდება აკვანები ამიტომ დარქმევია.**

ალანძია – გადმოცემის მიხედვით, ალანძიას „აილანძა“ ერქვა. „ალანძი სიცხე ყოფილა აულანძია, აუტრუსია იქ ყველაფერი და მაგიტო დარქმევია ეგ სახელი“. ქართული ენის ლექსიკონში „ალანძია“-ატრუსიას, გარედან დამწვარს ნიშნავს („ქართული ენის განმარტებითი ლექსიკონი“, დასახ.ნაშრ. გვ.43;)

ამიტომ, ზაფხულის ცხელ დღეებში, მისი დონე საგრძობლად კლებულობს, მიუხედავად ამისა, იგი მნიშვნელოვან როლს ასრულებს სოფლის სოციალურ-ეკონომიკურ მდგომარეობაზე.

გადმოცემის თანახმად, სახელწოდება ანა-ლურა „დაკავშირებულია მდინარის სწრაფ ადიდებლასთან „ღვარად მოვარდებოდა, ღორღს მოაყრიდა“. სულხან – საბას მიხედვით „ღუ-არი ეწოდებოდა წყალსა წვიმისას...მიიღვაროს, ნაღვარევი, ნიავლური“ (სულხან-საბა ორბელიანი „თხზულებანი“, ი.აბულაძის გამოც. გვ.257-258, თბ., 1966;)

ბებრი ყანა – გუგათის ხევიში „მოხუცი ქალი ყოფილა იმისი პატრონი, მაგედან დარქმევია“.

ბაქირა ყანა – „საცხენე ხევის ზეით არის, ბაქირა ერქვა მაგ ყანის პატრონს“ (საცხენე ხევი იხ. ქვემოთ);

გუნდი – ნასოფლარია ბუზმარეთის ველის სიახლოვეს. ტოპონიმი გუნდის წარმოშობასთან დაკავშირებით არსებობს ორი სხვადასხვა ვერსია. პირველი ვერსიით გუნდის ტერიტორიაზე „მუდმივად გუნდად შეკრული ღრუბლები იყრის თავს, აქედან გამომდინარეობს ადგილის დასახელება გუნდი“ (დ. თუმანიშვილი „ჯავახეთი“, გვ.131, თბ., 2000;). ჩვენ მიერ ჩანერილი მასალების მიხედვით „ხალხი გუნდად შეკრებილა, იქ დამალულან შეკრულიები“... „იმითმ დაურქმევიათ გუნდი“. სულხან საბას განმარტებით, „გუნდი“ არის „ჯარი ექვსათასი“ (ს. ს. ორბელიანი, „ლექსიკონი ქართული“, I, გვ.172, თბ., 1991;). ნასოფლართან ახლოს დგას IX საუკუნეში აგებული დარბაზული ტიპის ეკლესია, აქვე მრავლადაა მიწისქვეშა სამალავები, ასევე არის მიწისქვეშა მცირე სამლოცველო. მეთექვსმეტე საუკუნის ბოლოს გუნდი 8 კომლიანი ქართული სოფელი ყოფილა. (ს.ჯიქია, დასახ.ნაშრ.)

გუგათა – სოფელ ტოლოშიან ახლომდებარე ნასოფლარია. გადმოცემის თანახმად, მას პირველად „გოგოს მთა“ ერქვა. ვერტიკალური ზონალობის მიუხედავად „გუგათაში ვენახები ყოფილა, ბებრის ვენახები რქმევია. მოხუცი

ტოლოშის ცოჯონიძე

ქალი ყოფილა მისი პატრონი“ (ე.ზ. მესხური ტოპონიმების ხალხური განმარტება“, „ლიტერატურული მესხეთი“, N8, გვ.10, თბ., 2008). სულხან საბას განმარტებით გუგათა სახედას ნიშნავს. (დასახ.ნაშრ.)

გვირაბიძირი – „მილახებში სარწყავი არხი რომ გაუყვანიათ, ზედა მილახებთან კლდეში გვირაბი გაუჭრიათ და იქ ახლომდებარე ტერიტორიას გვირაბიძირი დარქმევია. ხელისუფლების ოქრო მიუციათ გასამარჯულოთ“-ო.

გვეზალათა – ნასოფლარ იფინეთთან ახლოს „სწორი ალაგია (ადგილი) გვეზალათის ექახდნენ, ლამაზ ადგილს ნიშნავს“ (იფინეთი იხ. ქვემოთ)

გვილიაჭალა – „ჭალების ზევით მდ.ხევას მარჯვენა მხარეს არის პატარა ჭალა, გვილია ერქვა იმის პატრონს“ (მდ.ხევა იხ. ქვემოთ)

გვლიანი გორა – „ტაშლიყიშლის (ქვიანი ყიშლა) ახლოს არის გორა, ბევრი დღეობია იქ და გვლიანი გორას ეძახიან“. სულხან-საბას მიხედვით სწორი არის „ეს ხე დაბალი და ეკლიანი“ (ს.ს.).

დარბაზითაგი – მდებარეობს ალანძიის ალმოსავლით მდ.ანაღურას მარჯვენა მხარეს, შემადლებულ გორაკზე შემორჩენილია კედლის ნაშთები. „მანდ ყოფილა დიდი დარბაზი, ორსოფლიდან (ორღობა) ხალხი ჩამოდიოდა მანდ, იქვე კარგად ცივი წყაროა“. დარბაზი ძველ სპარსული სიტყვაა და ალაგყაფის კარს ნიშნავს, ქართულში „მეფის ან საერთო მმართველის სასახლესა აღნიშნავდა“... (ივ.ჯავახიშვილი, „ქართული სამართლის ისტორია“, ტ. VII, გვ.179-180, თბ., 1984)

დანიკული/დანიკული/ბალი – მთხრობელთა თქმით, „პატარა ბაღს ნიშნავს.“

დარიმვა – „ღრმანყარო, ნასოფლარ გუგათაში დიდი ქვის ქვეშ გამოდის, დარიმვას თათრები ეძახდნენ“.

დასაქანი – „დაქანებული ალაგია, ურმით მოქონებით თივა – „ბიჭო, ურემს რამე მოუბით უკან, დაქანდებო“. სოფ.ტოლოშის სათიბებია, ალანძიის გავლით მისივე მიმავალ გზაზე ახლოს, ტოლოშიდან 14 კმ-ის დაშორებით მდებარეობს.

დესიყიშლა – „ქართულად სწორი ყიშლაა, ყიშლა – საზამთრო საძოვარია, მოვაკებულ ადგილს ქვია“.

ფერემაზ იათალი – ნასოფლარ მჭედლისუბნის ზემო მხარეს ფაგებშია „ფერემაზ ხარს მანდ ყრიდა და ფერემაზ იათალი დარქმევს“ (იათალი – შედარებით მაღლობი ადგილია, სადაც მუდმივად ნიათი იცის).

თურბები – „მილახების ბოლოს ეძახოდნენ, არ ვიცი რატო ერქვა ეგ სახელი“.

იფინეთი/იფინეთი – ნასოფლარია გუგათის დასავლეთით. ნამოსახლარების ირგვლივ შემორჩენილია ეკლესიის ნაშთები და სამალავი დარბაზი. მეთექვსმეტე საუკუნის დასასრულისთვის იფინეთში 12 კომლი ქრისტიანი ქართველი ცხოვრობდა (ს.ჯიქია, დასახ.ნაშრ.). იფინეთელებს მეზობელ გუგათელებთან მოყვრობა ჰქონიათ, რაზეც მიუთითებს ადგილობრივებში შემორჩენილი გამოთქმა: „გუგათის ქალი იფინეთის რძალი“. მთხრობელთა განმარტებით: „სახელწოდება იფინეთი იფინის ხეების სიმრავლის გამო დარქმევია“.

დასავლეთით. ნამოსახლარების ირგვლივ შემორჩენილია ეკლესიის ნაშთები და სამალავი დარბაზი. მეთექვსმეტე საუკუნის დასასრულისთვის იფინეთში 12 კომლი ქრისტიანი ქართველი ცხოვრობდა (ს.ჯიქია, დასახ.ნაშრ.). იფინეთელებს მეზობელ გუგათელებთან მოყვრობა ჰქონიათ, რაზეც მიუთითებს ადგილობრივებში შემორჩენილი გამოთქმა: „გუგათის ქალი იფინეთის რძალი“. მთხრობელთა განმარტებით: „სახელწოდება იფინეთი იფინის ხეების სიმრავლის გამო დარქმევია“.

კულუღეთი – მდებარეობს ალანძიის სამხრეთით. მე-16 საუკუნის წყაროს ცნობით, კულუღეთში 3 კომლი ქართველი ქრისტიანი ცხოვრობდა (ს.ჯიქია, დასახ.ნაშრ.). ნამოსახლარების სიახლოვეს შემორჩენილია შუა საუკუნეების პერიოდის ეკლესიის ნაშთები და უამრავი მიწისქვეშა სამალავი.

კამეჩის გზა – კულუღეთიდან ჩამოდის გზა, „დაქანებული ადგილია, დაღმართია, მაგედან კამეჩებით ჩამოქონდათ თივა, ჩამოტყვევასაც ეძახდნენ“.

კორტოხები – ჭალებიდან ზევით, იფინეთისკენ მიმავალ გზაზე, მდებარეობს (ჭალები იხ. ქვემოთ). „ყანები ყოფილა მეორეთ და მესამეთა დაეხნათ, კორტოხი ამოდოდა. მეწყერიანი ადგილია“.

კოროსანა – „ნალკოტ ბაღს ნიშნავს მამაი ასე იტყოდ“ (მთხრობი) სულხან-საბას განმარტებით „ნალკოტი“ ხილის ბაღია (დასახ.ნაშრ., ი. აბულაძე, გვ.362;)

მილახები – მდინარე მტკვრის მარცხენა მხარეს, გვირაბიძირიდან ქვაცხელიამდე ადგილებს ჰქვია. ეთნოგრაფიული მასალების თანახმად, მილახებს ნინათ ვენახები რქმევია. (შ.ნიქაძე, „მევენახეობის თანამედროვე მდგომარეობა და განვითარების პერსპექტივები მესხეთში“, გვ.17, თბ., 1958;). „სულ ვენახით ყოფილა დაფარული მილახები, ვაზი კარგად ხარობდა მანდ...ტოლოშისა იყო ეგ ვენახები“. 1595 წლის აღწერის მიხედვით, ტოლოში ექვსი ვენახია დასახლებული, სადაც ყოველწლიურად 1500 მან (ბათმან) ღვინოს წურავდნენ (ს.ჯიქია, ე დ.ნ.გვ.166, თბ., 1941;). როგორც ნერილოპითი წყაროებით დასტურდება, ტოლოში მევენახეობა კიდევ უფრო ადრეული პერიოდიდან ყოფილა განვითარებული. XIV საუკუნის ერთ-ერთი წყაროს მიხედვით, ვანის ქვაბების მონასტრისთვის მურვან ღარიბაშა მესხურავს „ერთი ვენახი ტოლოში ახალშენი მანდარს, იგიცა ნასახავი და მიუდევარი“... (ციტ.ასპინძა სამცხისა და ჯავახეთის საზღვარზე, გვ.60-61. ახალციხე 2000;)

გაგრქელება იხ. შემდეგ ნომერში

ჯერ საკუთარი კუთხე შევისწავლოთ!

ადამიანს სულის საზრდო ყოველთვის ჭირდება. ამიტომ სკოლის მოსწავლეები ხშირად მიმყავს ექსკურსიებზე როგორც საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში, ასევე მის ფარგლებს გარეთაც, კერძოდ, ტაო-კლარჯეთში. ეს ექსკურსიები შემეცნებითი ხასიათისაა და ბავშვები სწავლობენ, ითვისებენ, ნახულობენ ჩვენი ქვეყნის ულამაზეს მხარეებს, თუმცა, როგორც გავიწყდა, ბავშვების უმეტესობას, თავიანთი კუთხის ღირსშესანიშნაობები ნანახი კი არა, გაგონილიც კი არ აქვთ. ამის გამო გადავწყვიტეთ ჩვენი კუთხის შესწავლა, რადგან ადამიანმა ჯერ თავისი ფესვები და კულტურა უნდა შეისწავლოს. რაიონის მასშტაბით დავინყეთ მოგზაურობა, ძირფესვიანად შევისწავლეთ მისი ისტორია. ამ სამუშაო პროექტის ფარგლებში, გავეცანით მრავალ ტრადიციას, რომლებსაც ჯერ კიდევ ინარჩუნებენ რაიონის სოფლებში. გავეცანით კუთხურ სამზარეულოს და, რაც მთავარია, რაიონის ყველა მნიშვნელოვანი ძეგლი აღვებეჭდეთ.

რადგან, დღესდღეობით, განსაკუთრებული ადგილი ტურიზმის განვითარებას ექცევა და, შესაბამისად, რაიონშიც მომრავლდა საოჯახო სასტუმროები, გადავწყვიტეთ, ჩვენ მიერ მოძიებული სარეკლამო მასალებისა და სურათების გამოყენებით, შეგვექმნა საინტერესო ბუკლეტი, სადაც დანერგული იქნება აღწერილი ის ადგილები, რომლებიც აუცილებლად უნდა მოინახულოს ყველა დამთვალიერებელმა.

ამ დღეებში შედგა პროექტის წარდგინება, რომელიც გაიმართა ასპინძის საჯარო სკოლის სააქტო

დარბაზში, სადაც გამოფენილი იქნა ეთნოგრაფიული მასალები. პრეზენტაციას ესწრებოდნენ V-XII კლასის მოსწავლეები. რადგან წარდგინება რუსულ ენაზე მიმდინარეობდა, შეხვედრა კითხვა-პასუხის რეჟიმში წარიმართა და აქტიურობაც, შესაბამისად, დიდი იყო. მასწავლებლებმა და მოსწავლეებმა ასევე დიდი ინტერესით უყურეს 5 ვიდეორგოლს ასპინძის რაიონის შესახებ. დისკუსიის დროს გამოიკვეთა, რომ მოსწავლეების 30%-მა საერთოდ არ იცოდა რაიონის ისტორიული ძეგლების, ასევე სოფლების ადგილმდებარეობაც კი. პროექტის წარდგინებით ძალზე კმაყოფილები დარჩნენ ჩვენი სკოლის მოსწავლეები. ღონისძიება ძალიან გაალამაზა მესხურმა ხალხურმა სიმღერებმა.

პროექტი წარმატებით დასრულდა, თუმცა, ანალოგიური ღონისძიებების გამართვას მომავალშიც კიდევ მრავალს ვფიქრობთ, რითაც, გვჯერა, რომ ჩვენი მოსწავლეები, პირველ რიგში, დაინტერესდებიან რაიონის ისტორიული ძეგლებით, უფრო ახლოდან გაცნობენ მათ და, შესაბამისად, მათში ამაღლებდა პატრიოტული სულისკვეთება. აქვე შევნიშნავთ, რომ რაიონის ისტორიულ ძეგლებს განსაკუთრებული ყურადღება ესაჭიროება. იმედია პროექტი მომავალშიც გაგრძელდება, ამის დიდი სურვილი და იმედი თვითონ ბავშვებმა გამოთქვეს, ჩვენი მხარე ხომ ულამაზესი, მრავალფეროვანი და საინტერესოა თავისი ბუნებითა და ისტორიული წარსულით...

ოლღა ლაიშვილი

ასპინძაში საქართველოს მოქალაქის პირადობის 700-ზე მეტი მოწმობა უფასოდ გაიცა

2015 წლის 25 მაისს მონაცემებით, ასპინძის სამოქალაქო რეესტრის სამსახურმა უკვე უფასოდ გასცა საქართველოს მოქალაქის პირადობის 700-ზე მეტი ელექტრონული მოწმობა.

როგორც ცნობილია, ამომრჩეველთა ერთიანი სიის სრულყოფისა და საქართველოს მოქალაქის პირადობის ელექტრონული მოწმობის, როგორც უსაფრთხო დოკუმენტის პოპულარიზაციის მიზნით, საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2015 წლის 18 აპრილის №393 ბრძანების საფუძველზე, საფასურის

საქართველოს მოქალაქის პირადობის ელექტრონული მოწმობები აქციის ფარგლებში უფასოდ გაიცემა 2015 წლის 20 აპრილიდან 2015 წლის 20 ივნისის ჩათვლით.

მადონა პირჩაძე, ასპინძის სამოქალაქო რეესტრის სამსახურის უფროსის მოადგილე

„თხუნელა“ (პრემიერა ასპინძის თავისუფალ თეატრში)

ასპინძის თავისუფალ თეატრს 2015 წლის 15 მაისს პრემიერა ჰქონდა. წარმოდგენილი იქნა ევგენი შვარცის ორმოქმედებიანი ზღაპარი „თხუნელა“.

სპექტაკლის დამდგმელი-რეჟისორია ასპინძის თავისუფალი თეატრის დირექტორი, საქართველოს დამსახურებული არტისტი, ვერიკო ანჯაფარიძის სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი ლია სულაშვილი, რეჟისორის ასისტენტი – მარეხ დათაშვილი, სპექტაკლი მუსიკალურად გააფორმა ელენე კვეციელავამ, ქორეოგრაფია ჯუნა თუმანიშვილი.

საბავშვო სპექტაკლში მონაწილეობდნენ: თხუნელა – მარიამ მაგრაქველიძე, მეფე – საბა ზედგინიძე, უფლისწული – გიორგი სოფროშაძე, დედინაცვალი – მთვარისა ზედგინიძე, ანნა – თამთა ირიაული, მარიანა – ანი მაზმიშვილი, მეტყვევ – გიორგი რობაქიძე, სეფე ქალები – ლანა ბაბელაშვილი, ანი ბუცხრიკიძე, მარი ბერიძე, კეთილი ფერია – ნინო ბერიძე,

პაიტი – ნუგზარ ზაზაძე, მარკიზები – ლუკა რიჟაძე, ნიკა დიაკონიძე, ოთარ ხიზაძე; ფერიები – ნანკა, მია, თამარ ბერიძეები, ხატია ლევიშვილი, თეკლა სანდოძე, მარი ივანიძე, დალი ბაბიურთიანი, მართა ზაქაძე, ანა ივანიძე.

სპექტაკლი განხორციელდა ასპინძის მუნიციპალიტეტის ფინანსური მხარდაჭერით.

სპორტი

ჩაბრიონები ნარდში

9 მაისს კულტურის ცენტრში ჩატარდა ასპინძის მუნიციპალიტეტის ჩემპიონატი ნარდში, რომელშიც მონაწილეობდნენ ნარდის 17 მოყვარული. ჩემპიონატი ოლიმპიური სისტემით ჩატარდა და გათამაშდა სამ-სამი პარტია.

ფინალში ერთმანეთს შეხვდნენ პავლე ფოცხვერაშვილი და რამაზ ნარიშანიძე.

ნარდის მოყვარულთა ჩემპიონატში გამარჯვებულ რამაზ ნარიშანიძეს გადაეცა მედალი, სიგელი და ფასიანი საჩუქარი (ნარდი).

პირველობა ფეხბურთში

მიმდინარე წლის 27 აპრილიდან 5 მაისამდე გაიმართა მუნიციპალიტეტის პირველობა მოყვარულთა შორის მინი ფეხბურთში, სადაც 17 გუნდი მონაწილეობდა.

დაბა ასპინძის მოყვარულ ფეხბურთელთა გუნდთან ერთად მონაწილეობდნენ სოფლის გუნდებიც, კერძოდ, ივერიიდან, რუსთავიდან იდუმალიდან, ოშორიდან, ოთიდან, მირაშხანიდან, ტოლოშიდან, ნიჯგორიდან, ხიზაბერიდან, აწყვიტიდან. სამწუხაროდ, შეჯიბრებაში მონაწილეობა არ მიუღიათ სოფლების – ჭობარეთის, ნაქალაქევის, ხერთვისისა და ზეგლის ფეხბურთელებს.

მინიფეხბურთში გაიმარჯვა ასპინძის „ვარძიამ“.

ჩაბრიონები პირველობა ჭადრაკში

მიმდინარე წლის 25 მაისს ქალაქ ბორჯომში გაიმართა საქართველოს დამოუკიდებლობის დღისადმი მიძღვნილი რეგიონული პირველობა ჭადრაკში, სადაც მონაწილეობდნენ – ადიგენის, ნინოწმინდის, ახალქალაქის, ახალციხისა და ბორჯომის ორ-ორი და ასპინძის გუნდები.

მიუხედავად იმისა, რომ ასპინძაში ჯერ-ჯერობით არ ფუნქციონირებს ჭადრაკის სექცია, სასიხარულოა, რომ ასპინძეში დარი ზედგინიძემ, დავით ლაზარაშვილმა, სივან ბექერიანიმ და ვახტანგ დვენოსაძემ გუნდური მეორე ადგილი დაიკავეს.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობის სპორტისა და ტურიზმის მთავარი სპეციალისტის პაატა ქავთარაძის ინიციატივით, სექტემბრიდან ასპინძაში გაიხსნება სექცია, რომელიც უფასოდ მოემსახურება ჭადრაკის შესწავლის მსურველებს.

ამა წლის 31 მაისს, ასპინძაში ჩატარდა ბავშვთა რაგბის რაიონული ფესტივალი, სადაც მონაწილეობა მიიღეს ნორჩმა რაგბისტებმა ადიგენიდან, ახალციხიდან, ასპინძიდან, სოფლების – ხიზაბერის, ნაქალაქევის, თმოგვის, რუსთავისა და ოშორის წარმომადგენლებმა. გაიმარჯვეს ?????????????????????? ნორჩმა რაგბისტებმა. (საკუთარი ინფორმაცია)

ნუზარ მელიქიძის სრულწიანი მონაბრეპა

ჩემი ნუზი!

უსაზღვრო სევდით, ცრემლითა და გამოუთქმელი მწუხარებით გავიდა 8 თვე, რაც შენ ჩემი ცხოვრებიდან ნახვედი და დამიტოვე მოუშუშებელი ტკივილი, რომელიც სიკვდილის ბოლომდე გამყვება. შენთან შეხვედრით გავინელებ ამ სევდას, როცა ამას უფალი იხებებს.

2 ივნისი - პირველი დაბადების დღე მოვიდა, ნუზი, უშენოდ! 51 წლის გახდებოდი... თვალცრემლიანი გილოცავთ ყველა – შენი ოჯახი, ახლობლები, მეგობრები და თანამშრომლები დაბადების დღეს. ამოვალთ შენ საფლავზე, დაგინთებ ბევრ სანთელს, მაგრამ ვაი, რომ ჩვენ თავშეყრას აუცილებლად დააკლდება შენი ლაზათი, იუმორი, გადამდები სიმხნევე და მხიარულება. გვიჭირს უშენობა, ნუზი, გვენატრები და გვიყვარხარ.

უფალმა დაგამკვიდროს ცათა სასუფეველში, სადაც მართალი განსივებენ.

შენი საყვარელი მეუღლე და შვილები.

„ლექსო, არ დაიხარებია“!

მასილ ნარიშანიძე

ძველ ხიდის ზურჯთან

გაზაფხულდა მესხეთში მინა მორირო მწვანითა, სიცოცხლე გაზაფხულისა მთისკენ მიიწვეს ბართა. ბარაქიანი ადგილი გათბა, ახალი ძალითა, მინა გმირთ სისხლით ნაპოხი მოპოვებული ხმალითა. ადიდებულა მტკვარიცა, აღარ ეტყვა ჭალაზე, ტალღებს აგორებს ნაპირზე, ახლად ამოსულ ბალახზე. მოიკეცება საშინლად, ადრე რომ იყო მწუხარე, ყინვისგან შეწუხებული ახლა გამხდარა მქუხარე. ვზივარ ძველ ბურჯის პირდაპირ, დაღონებული მდუმარე, მტკვარი მაგონებს ჩემ წარსულს, ცრემლი ჩამომდის მდუმარე.

უყურეთ, ირგვლივ მთებია, შორს კი გაშლილა ბარია, ბურჯი რომ მოჩანს კლდეზედა, ერეკლეს ნახიდარია. აქ, ამ ადგილზე ერეკლემ თურქ ბელადს ხელი დაჰკრია, ხიდს ჩაუხერხა ბოძები, მტრის ჯარი წყალში ჩალია. რამდენი გმირი ნაიქცა, მამულს დააკვდა რამდენი, საიდან ედგა გმირთ-გმირებს ძარღვებში სისხლი ამდენი. ყოველი მხრიდან უტყვენენ თურქი, სპარსი თუ არაბი, მათ გადაბუჯულ მინაზე უქრობი კვამლი ახლაც სდის. არ შეუპუენ გმირები, მტრის რისხვისა და ძალასა, ქართველი ქალი იდუმალ, შვილს უმღეროდა ნანასა, ერთ ხელში ხმალი ეჭირა, ტირილით მკიდა ყანასა, ქართული დედები უმღერდნენ ჩვილებსა იავნანასა, თუ არ უყვარდათ მამული, განა იზამდნენ ამასა? განა ჩვენ გვგავდნენ ახლანდელს, – ერთურთს არ ვაძლევთ სალამსა, ალესილ ნამგლის მაგივრად ვხმარობთ უანგიან კალამსა. ზოგს თვალს იქით უჭირავს, ვის რასმეს გამოძალავსა, სად ვისმეს დააბეჩავებს, სად ვის დაადებს ყალანსა, ვაჟკაცად გადიქცევა,

თუ სადმე ნახავს თალანსა. ზოგს ღმერთი დავინყებია, წამლობს თათრების ალაჰსა, ჩვენც გვარცხვენს ასეთი კაცი, თავზე გვასხამენ ტალახსა, ვიცი, დრო გავა მაგათიც, გადავიღიან მალაყსა, მჭადიც კი დაენატრებათ, ეხლა სწუნობენ კარაქსა! ვინ მოუწონებს ქართველ კაცს ქართველი კაცის ლალატსა, იმ ჩვენ წინაპრებს მივბაძოთ, მტერს რომ მოსრავდა ათასსა. ნავიდნენ ცხოვრებულები, ვილასა ნახავ მათ ფასსა, ჩვენ კი მათ მოსაგონებლად ხელი მოვიკიდოთ კალამსა, ჩამოვკვიდოთ იქნება იმით ცხენების ფაფარსა.

გაზაფხული

შეხედე, გამოზაფხულდა, ძილს გამოხვსნა ბუნება, ზამთრისგან შეწუხებულმა გაიხალისა გუნება. საცაა ია ამოვა, მიყვარს იმისი ყურება, სურნელებას რომ მოფანტავს, ის როგორ დაინუნება. დავეკონები ყვავილებს, მაღლია მათი სუნება. იმის მარჯვენას ვენაცვლე, ვინაც რომ იყო მიესველი, ვინც ყვავილებით მოქარვა ჩვენი ხე-ღეღე, მთა-ველი. ვარდებს ბუღბუღი უმღერის, მთვარიან ღამის მთეველი, ღრუბელი ცვარ-ნამს აპკურებს, მათოვს სიკეთის მწვეელი. ნეტავ ვინ უნდა აღწეროს სიმშვენიერე მთებისა, პირუტყვის გამლადებელის და საწავარდო შვლებისა. სიცოცხლე იქ სჩქეფს საამო, განსხვავებულად ბანისა, ყვილი მოდის ყოველმხრივ, კოლმეურნეთა ფარისა. ნელ-ნელა დნება ნამქერი, გადმოტანილი ქარისა, ბალახიც მომძლავრებულა საძოვრად ნაბლა ხარისა. ყველგან მზის სხივი ციალებს, გამზარებული თვალისა, თავქვემდ მოქეწენება, მომტანი ახალ ძალისა, ხმა ისმის შორი ახლოდან, ქვიშაში ჩამოიხრიალებს, ფარა მიიწვეს მთებისკენ, მათ ფეხქვემ მინა ზრიალებს, წინ დასდგომია მეცხვერე იქით და აქეთ ტრიალებს.

რედაქოლეგია